



Datum: 17 oktober 2025
Referentie: PRZ 006-2025
Onderwerp: Advies PRZ Lokale Inclusie Agenda Zevenaar 2025 – 2026

Gemeente Zevenaar
T.a.v. het college van Burgemeester en Wethouders
Postbus 10
6900 AA Zevenaar

Geacht college,

Vooraf

Inclusie ligt de *Participatieraad Zevenaar* (PRZ) uiteraard nauw aan het hart. Daarom hebben wij bij de formulering van de lokale inclusieagenda (LIA) graag een paar keer informeel meegedacht. En daarom brengen wij daar nu een ongevraagd advies over uit. Met tegenzin, want wij zijn teleurgesteld dat het college ons niet om advies heeft gevraagd en komen daar in ander verband nog op terug. Maar wij vinden inclusie en de inclusieagenda te belangrijk om zonder advies voorbij te laten gaan.

Eerst geven wij een aantal algemene overwegingen en adviezen. Daarna kijken we naar de maatregelen en plannen, eerst algemeen, daarna specifiek. De opmerkingen in paragraaf 3 hebben we gemaakt bij het concept dat eind september beschikbaar was.

1. Algemeen

Overweging

De PRZ heeft veel waardering voor de *missie* van de agenda: “Iedereen doet ertoe en is van waarde.” Compacter en inclusiever kan niet. Opzet en uitwerking van de agenda zijn helder. Daardoor is de agenda een staalkaart van wat er op het gebied van inclusie al gebeurt en waar de gemeente haar inzet zal intensiveren. De PRZ mist een duidelijke *visie* op de vraag, hoe inclusie het beste gerealiseerd kan worden. Mensen en middelen zijn schaars, hoe zet je die dan optimaal in?

Advies 1

Formuleer die visie expliciet en verduidelijk de keuzes daarin. De gemeente lijkt er nu voor te hebben gekozen, het net wijd uit te gooien. Waarom? Welke verwachtingen heeft de gemeente daarvan? Zie ook de volgende twee overwegingen.

Overweging

In de LIA lopen regulier en flankerend beleid soms door elkaar. Sommige onderdelen zijn simpelweg jeugdzorg, onderwijsbeleid, WMO, uitvoering participatiewet etc. (Bijvoorbeeld: “We geven inclusie blijvend aandacht binnen de hele organisatie.” “Consulenten gebruiken de gratis tool Taalmeter bij het eerste gesprek.”). Dat beneemt het zicht op de keuzes die de gemeente maakt en op de aanvullende inclusie maatregelen.

Advies 2

Trek stand en nieuw beleid (en maatregelen) nog beter uit elkaar. Daardoor worden de extra inspanningen voor inclusie beter zichtbaar.

Overweging

De valkuil van zulk “flankerend beleid” is dat het al het beleid van de gemeente probeert te flankeren, zodat niets en niemand over het hoofd worden gezien. Daardoor ontbreken duidelijke keuzes voor de inzet van schaarse middelen (geld, menskracht).

Advies 3

Kies scherp en maak die keuzes zichtbaar. Gebruik daarvoor criteria als: waar doet het ontbreken van inclusiviteit het meeste pijn, waar is met weinig geld veel te bereiken, waar kan onze inzet een hefboom zijn, waar hangt het fruit laag? Hanteer de Lokale Inclusie Agenda meer als uitvoeringsprogramma dan als beleidsplan.

Overweging

Een middelenparagraaf ontbreekt. Daardoor is de PRZ niet duidelijk hoeveel geld en menskracht met de uitvoering van de LIA zijn gemoeid. Is er een eigen budget? Is er geld geormerkt binnen bestaande budgetten? Hoeveel uren menskracht is aan de uitvoering van de LIA toegewezen en met welk mandaat?

Advies 4

Neem een middelenparagraaf op in de LIA en beantwoord daarin de vragen die de PRZ bij de overweging heeft geformuleerd.

Overweging

In de inleiding staat “...de komende tijd gaan we in gesprek met onze partners en inwoners.” Ook staat er dat de gemeente in 2026 “bij de start van het nieuwe college” een vervolg maakt op deze agenda.

Advies 5

Maak deze agenda scherper en maak “bij de start van het nieuwe college”(april-mei 2026?) niet wéér een nieuwe agenda, maar scherp dan hooguit de uitvoering aan. Onder meer door in concrete plannen (de stoepen, speelvoorzieningen, inclusiecriteria bij aanbiedingen etc. etc.) burgers te laten deelnemen. Maak van de inclusieagenda geen gesprekscircus! Maar maak duidelijk wat de gemeente van plan is te doen en welke middelen ze daarvoor vrijmaakt (geld, menskracht). Maak ook duidelijk hoe de gemeente zal omgaan met feedback en initiatieven van burgers.

2. Maatregelen algemeen

Overweging

Er staat een aantal plannen in de LIA die aanspreken omdat ze concreet zijn en men zich er meteen iets bij kan voorstellen. Zoals het maken van (ook voor mensen met een beperking toegankelijke) trottoirs waar die nog niet zijn. Het aanpassen van bushaltes. Het toegankelijk maken van speelplaatsen voor jong en oud met en zonder beperking. Daarnaast staan er veel vage plannen in. Zoals het bespreken van inclusie met partners, innovatie stimuleren, zaken onder de aandacht brengen en willen versterken, meer samenwerken etc.

Advies 6

De PRZ mist een reflectie van de gemeente op alles wat al wordt gedaan – en dat is de LIA lezend heel veel. Maar data over input, throughput en output ontbreken. Neem zo’n reflectie inclusief data alsnog op.

Advies 7

Maak plannen concreter en beter voorstelbaar. Wat gaan we doen, wat moet het opleveren, voor wanneer? Gooi vage plannen uit de LIA (“meer samenwerken”), omdat ze vaak een open deur intrappen en niet te controleren zijn.


Advies 8

Beschrijf expliciet hoe de gemeente de voortgang van de inclusieagenda monitort, wie resultaatverantwoordelijk zijn en wie eindverantwoordelijk is

3. Maatregelen specifiek – adviezen

- Gebruik de actuele regenboogvlag.
- Verder wordt de lhbtq+ niet genoemd. Hoe wordt hier vorm aan gegeven?
- Basisschooljeugd wordt wel benoemd, de jeugd daarboven niet. Die moet toegevoegd worden. Benoem wel de initiatieven die er al zijn om jeugd & jongeren te betrekken en doe er een schepje bovenop.
- Heel vaak staat in de LIA dat er “meer” gedaan moet worden. Maar hoeveel “meer” is dan genoeg?
- Bij een aantal voorbeelden staat samenwerking met Caleidoz benoemd. Maar NB: het informatiepunt digitale overheid wordt verzorgd door Kunstwerk en niet Caleidoz.
- In Arnhem krijg je een enveloppe om een gemeentebrief terug te sturen als je die niet snapt. Dat is ook wel iets voor Zevenaar!
- Thema 3: thuis en gebouwen. Het “stimuleren van innovatieve woonvormen en flexibele woonoplossingen” is vrij algemeen geformuleerd. Wat wordt bedoeld en gedaan?
- Bij de thema’s missen we het begrip sociale basis, dat iets zegt over het belang van de gemeenschap.
- Bij onderwijs: voorschoolse inzet is erg goed, maar hier missen we buitenschoolse opvang en de overstapmomenten van basis naar voortgezet onderwijs.
- Vroeg-signalering bij armoede missen we bij schuldsanering.
- De instrumentengids EVA wordt genoemd, wat is dit precies?
- Thema 5: “We zetten buurtsport- en cultuurcoaches (...) in ...” Wie zijn hier “we”?
- Thema 6: “Ons bestaand wegennetwerk wordt elke 2 jaar geïnspecteerd. Verbeterpunten die hierbij geconstateerd worden, pakken we met hoge prioriteit op”. Waarom niet ieder jaar inspectie – of gericht per wijk een schouw met actieve bewoners (inschakelen dorpsraden?). Wat betekent “hoge prioriteit” in de praktijk? Hoe wordt e.e.a. gebudgetteerd?
- Onveiligheid in kaart brengen... op welke manier wordt dit samen met burgers gedaan? En hoe wordt dit gebudgetteerd?

Met vriendelijke groet,
Namens de Participatieraad,



Gert van der Kolk
Voorzitter



Rik Kors
Secretaris